

Josip Mazi – 150

Rojen je bil 24. januarja 1872 v Žireh materi Marjeti, rojeni Volek, in očetu Francu, ki je bil dacar.

Ljudsko šolo je obiskoval v Ljubljani, prav tako sedemrazredno višjo realko, kjer je maturiral leta 1892. Tehniško visoko šolo in univerzo je obiskoval na Dunaju, kjer je leta 1901 postal suplent, 1906 pa profesor za matematiko in opisno geometrijo na državni višji realki v Ljubljani. 6. novembra 1918 je prevzel začasno vodstvo, s 1. majem 1919 pa postal ravnatelj tega zavoda. V šolskem letu 1919/20 je kot honorarni predavatelj predaval opisno geometrijo na ljubljanski tehnični fakulteti. 30. novembra 1929 je bil imenovan za načelnika prosvetnega oddelka pri kraljevi banski upravi v Ljubljani, a je to službo nastopil šele 15. julija 1931. Na tem mestu je ostal do 10. avgusta 1933, ko je bil spet imenovan za direktorja prve realne gimnazije in na njem ostal do smrti. Odlikovan je bil z redom sv. Save IV. stopnje.

Napisal je številne učbenike za srednje šole: Geometrija za 1. razred, Geometrija za 2. razred, Geometrija za 3. razred, Osnovni pojmi pravokotne in poševne projekcije, Geometrija za nižje razrede srednjih šol, Geometrijski nazorni nauk za 1. razred srednjih šol. Po novem učnem načrtu je izpopolnil Geometrijo za 4. in 5. razred srednjih šol Blaža Matka.

Prevedel je nekaj dram za slovensko gledališče, med drugim Oscarja Blumenthalerja in Gustava Hadelburga Pri belem konjičku in Gerharda Hauptmanna Bobrov kožuh.

Umrli je v Ljubljani 25. junija 1936.

Josip Mazi (sl.wikipedia.org)

Tatjana Hojan

Andrej Rape – 150

Rojen je bil 30. novembra 1872 v Rafolčah. Učiteljišče v Ljubljani je končal leta 1894 in poučeval najprej v Zalem Logu, nato v Olševku, med letoma 1900 in 1907 pa je vodil šolo v Smledniku. Tam je organiziral prvi roditeljski sestanek in imel zanimivo predavanje. Nato je bil premeščen na 3. mestno deško šolo

Andrej Rape (www.dlib.si)

v Ljubljani. Leta 1920 je bil imenovan za mestnega, leta 1931 pa za banovinskega šolskega nadzornika. Upokojil se je leta 1935.

V pedagoški reviji *Popotnik* je leta 1920 objavil daljšo razpravo o vzgoji otroka od predšolske dobe do odraslosti z naslovom *Vzgoja v simfoniji življenja in vzgojni moment pri pouku z ozirom na našo državo*. Istega leta so učitelji ustanovili *Šolski list*, ki naj bi nadomeščal šolska berila. Rape je bil urednik za srednjo stopnjo osnovne šole (4. in 5. razred). Leta 1922 je uredil *Četrto čitanke*, ki je doživela več izdaj.

Pisal je mladinske spise v *Vrtcu*, *Zvončku*, *Slovanu* in *Vesni* ter izdal nekaj knjig: *Ukane Matjaževega Groge*, *Dane*, *Iz dni trpljenja* in priredil za mladino *Tisoč in eno noč*. Njegovi zbrani mladinski spisi *Mladini*

so izhajali med letoma 1909 in 1924. Uredil je prvi letnik revije *Naša bodočnost*, ki je imela podnaslov *List za šoli odraslo mladino*. Namenjena je bila mladini med 12. in 18. letom in naj ni izpolnila vrzel med revijami za mladino in revijami za odrasle. Vsebovala je štiri pesmi, dvanajst pripovednih spisov, poučne spise in rubriko *Pouk in zabava*. Rape je napisal pesem in več pripovedk. Med službovanjem v *Olševku* in *Smledniku* je ustanovil pevski zbor, v Ljubljani pa je deloval v zboru *Glasbene matice*, kjer je bil sedem let tudi predsednik.

Umrli je 11. septembra 1940 v Ljubljani.

Tatjana Hojan

Franc Pediček – 100

Rojen je bil 13. julija 1922 v Malečniku pri Mariboru. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je leta 1949 diplomiral iz pedagogike, filozofije in psihologije, 1965 pa doktoriral iz pedagoških znanosti. Med letoma 1949 in 1961 je poučeval psihologijo in filozofijo na ljubljanskih gimnazijah, nato pa se zaposlil na Visoki šoli za telesno kulturo kot profesor za pedagogiko. Pedagogiko je predaval tudi na Akademiji za glasbo in Akademiji za likovno umetnost. Bil je tudi pogodbeni sodelavec na Oddelku za pedagogiko Filozofske fakultete za predmet šolsko svetovalno delo. Leta 1967 se je zaposlil na Pedagoškem inštitutu pri Univerzi v Ljubljani, kjer je ostal do upokojitve leta 1992. Leta 2007 je prejel nagrado Republike Slovenije za življenjsko delo v vzgoji in izobraževanju.